

İTALYA TARİHİ

A. SAVELLI; FERNAND HAYWARD ve ALBERT FALCIANELLI tarafından getirilen bu mühim eseri GALİB KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU tercüme etmiştir.

İki cildir.
Her iki cildin fiyatı 250 kuruştur.
KANAAT KİTAPTEVİ

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5687

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı: 24299 - 24290

Çarşamba 13 Mart 1940

MUTUK Şarabı

Şarapların en iyisidir.

Galata Necati caddesi
No. 238 Tel: 40899

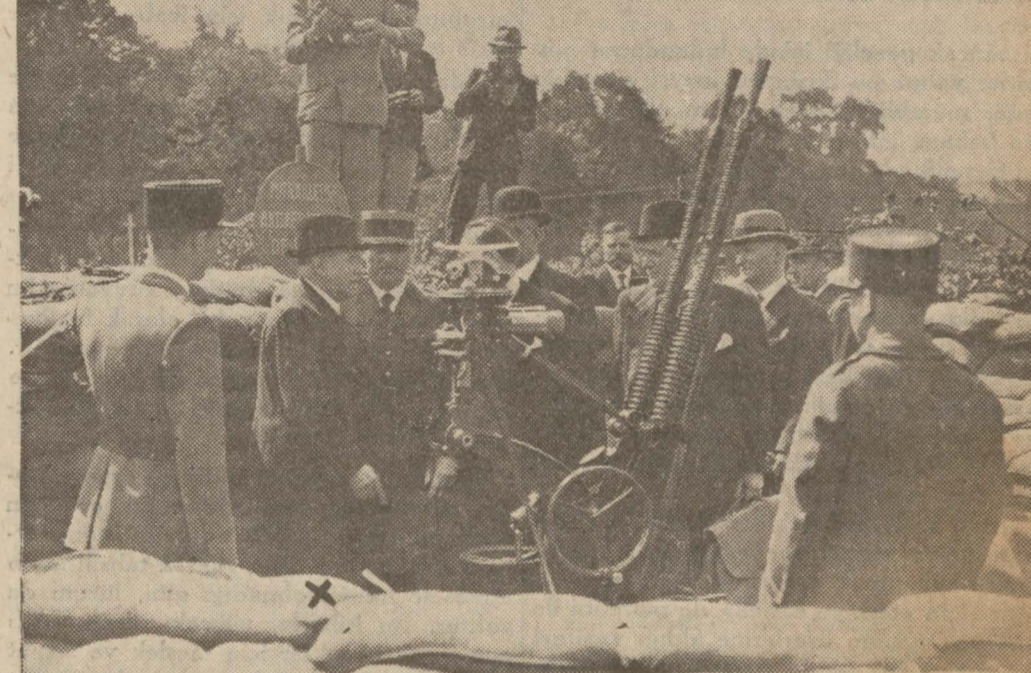

Rus - Fin Sulhu imzalandı

Muharebe bugün kesiliyor

Kareli kâmilen, Ladoga havalisi kısmen Rus hakimiyetine geçecek

Hangö limanı 30 sene müddetle Sovyetlere kiralanacak - İki taraf ordusu da geri çekiliyor

Finlandiyaya gönderilmek üzere 50 bin kişilik bir Fransız ordusu hazırlandığını söyleyen Daladye'nin Garb cephesinde alınmış resimlerinden

Millî korunma Tedbirleri

Ekonomik Vekilimiz Hüsnü Çakırın Millî Korunma Kanununa göre alınan kararlardan kömür istihsal ve istihlakın tanzimi ve son günlerde şeker fiyatına yapılan zam üzerinde uzun ve etraflı izahatı dünkü gazetelerde neşrolundu.

Kömür havzamız Türkiyemizin pek haklı olarak kara elmas adile anılan en kuvvetli zenginlik kaynaklarından biridir. Cumhuriyet hükümetinin son on beş, on altı yıldanberi havzamızın istihsalını düzeltmek ve çoğaltmak tedbirleri üzerinde çalışılmakta olduğu malumdur. Munzam planlarla havza işletmesinin rasyonel şekillere ircaı sayesinde istihsalın önümüzdeki yıllarda üç milyon tondan ileri götürülmesi düşünülmüş ve böyle bir program üzerinde yürünülmekte bulunmaktaydı. Ancak havzaya aid büyük ve güzel emellerimizin tahakkuku fasilasız takip olunacak ısrarlı ve bilgili çalışmalarla büyük himmetler sarfına ve ezcümle zamana ihtiyacı gösteren bir işti, ve hâlâ da öyledir.

O kadar öyledir ki ilk bulduğumuz ve çalışmaya konduğumuz tarihtenberi aradan yüz küsur sene geçmiş olmasına rağmen kömür havzamız bugün dahi bakir bir servet sahamız sayılabilir. Havzadan az çok fenni istihsal yapan Eregli şirketinden sonra millî teşebbüslerin daha esaslı gayretlerle daha ciddi yenilikler temin etmiş olmalarına rağmen varılması matlub olan rasyonel ve miktarcı büyük hedefe nispetle henüz ilk adımlarda sayılmak lâzım geldiğimizin itirafı bir zaruret.

Zengin havzamızda ne kadar kömür var? Bu suale etraflı ve esaslı jeolojik tetkiklere istinad etmek lâzım gelen hesaplarla fenni ve hakikate yakın cevaplar verme bugün dahi maatteessüf imkân yoktur. Elbette yapılması artık gecikmeyecek olan bu ciddi tetkiklere intizaren bugün şu hakikati biliyoruz ki kömür havzamız çok zengindir. Hatta öyle zannolunur ki o tetkikler yapıldıktan sonra havza servetimizin bizim tasavvur ve tahminlerimizi pek çok geçen muazzam rakamlarda karar kılması asla ihtimal haricinde değildir.

Cumhuriyet rejimi devrinde kömür havzamız bilhassa millî faaliyetlere sahne olmak itibarile tebarüz etti. Millî idare bu millî servet kaynağının ancak millî ellerde ve layık olduğu millî ihtimamlarla inkişaf edebileceğine kani olmuştur. Havzada bulduğumuz işletme faaliyetleriyle tahmil ve tahliye şartlarının iptidailiğini ilk başta takdir etmiştik. O vakittenberi havza hep millî mahiyetli tekâmüller içinde ilerliyerek nihayet devletleştirilme prensipimize tamamilen tevfiğ edilen bir neticede karar kılınmış bulunuyor. Havza tam manasile modern bir işletme haline konulabilmek için cidden büyük sermayeye ve toplu, ahenkli bir surette çalışacak kudretli güce ihtiyacı gösteriyordu. Cumhuriyet Halk Partisinin devletçilik prensibi bilhassa bu kömür havzamızda en pürüzsüz tabii sahasını bulurdu.

Memleket dahilindeki her türlü mütarekeli faaliyetin artması neticesi olarak binnefis kendimizin kömür ihtiyacımız çoğalmakta devam ediyor. Herşeyden önce ve her türlü şartlar içinde bu ihtiyacı karşılamamız lazımdır. Halbuki bizim kömür ihracatı harici ticaret muvazenesinde bu madde üzerinde kuvvetli bir istinadgâh temin etmek iddiamız da var.

YUNUS NADI

(Arkası Sa. 5 sütun 4 te)

Daladye Mecliste dün mühim bir nutuk söyledi

Londra 12 (a.a.) — Reuter: Moskova radyosu, Fin - Sovyet sulh muahedesinin akdedildiğini teyid etmektedir.

Fin parlamentosu tekrar toplandı

Amsterdam 12 (a.a.) — İy bir membadan öğrenildiğine göre, bu akşam Moskova ile Helsinki arasında vukua gelen anlaşma üzerine Milli Müdafaa Nazırı Nikkanel ile Maarif Nazırı Hannula istifa etmeğe karar vermişlerdir.

Finlandiya parlamentosu, Moskova anlaşması üzerinde bir karar vermek üzere yarın sabah yeni bir toplantı akdedecektir.

Helsinki'de, vakit gece yarısını geçtiği halde, Moskova anlaşması üzerinde henüz hiçbir tebliğ nesredilmemiştir.

Muahedenin metni

Moskova 12 (a.a.) — «D.N.B.» Rus - Fin muahedesinin tam metni henüz malûm değildir. Fakat muahede hakkında aşağıdaki malûmat verilmektedir:

1 — Muahede, Sovyetler tarafından

(Arkası Sa. 5 sütun 1 de)

MİSAFİR MÜTTEFİK GENERALLER

Dün Reiscumhurumuz tarafından kabul edildiler

Millî Şefimiz İnönü ve onu takiben Başvekil, Mareşal, Millî Müdafaa, Münakale ve Dahiliye Vekilleri, Yüksek Millî Müdafaa Meclisinden ayrılırken

Ankara 12 (a.a.) — Reiscumhur İsmet İnönü bu gün saat 10,30 da İngilterenin orta şark hava orduları Başkumandanı Orgeneral Sir William Mitchell'i ve onu takiben de saat 11 de Fransanın şarkî Akdeniz hava kuvvetleri kumandanı General Jau-neaud'u kabul buyurmuşlardır.

İngiliz büyük elçisi Sir H. Knatchbull Hugessen ve Fransız büyük elçisi Rene Massigli, kabul esnasında generallere refakat, eylemekte ve Cumhur Reismizinin yanında Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bulunmakta idi.

(Arkası Sa. 5 sütun 4 te)

Paskalya mütarekesi

Ruzvelt, harbe 30 gün fasıla verilmesini muhariblerden isteyecek

Bu teşebbüse Papa ve Mussolini'nin de müzaheret edeceği anlaşılıyor

Amerika Hariciye Müsteşarı Welles, Pariste Fransız Nazırları tarafından karşılanıyor

Newyork 12 (a.a.) — Daily News gazetesinin Vaşington muhabirleri Fred Pasley ile Carl Warren, Reiscumhur Roosevelt'in yakında Avrupadaki niza için bir mütareke talebinde bulunacağını haber vermektedirler.

Bu muhabirler şöyle yazıyorlar: «Roosevelt'in 30 veya 60 günlük bir paskalya mütarekesi akdini talep etmek suretile Avrupada sulhun teessüs etmesine uğraşan diğer ricalin mesaisine istikrar etmeğe karar vermesi, Avrupadaki 4 Amerikan diplomatının stratejilerinin esaslı amili akdedilmektedir. Bu zevat gün-

lardır: Welles, Kennedy, Steinhardt ve Taylor.»

Aynı muhabirler ilâve ediyorlar: «Mussolini ile Papa'nın da yardımlarında oldukları plânın muvaffakiyeti, Rus - Fin ihtilâfının hitama ermesine bağlıdır.»

Mussolini ile yeni mülakat

Welles, perşembe sabahı tayyare ile Londradan Parise gidecek ve orada birkaç saat kaldıktan sonra İtalyan Başvekilini Mussolini ile ikinci bir mülakatta bulunmak üzere Romaya hareket edecek-

(Arkası Sa. 5 sütun 3 te)

Ribentrop boşuna yorulmuş

İtalya, harb karşısında bugünkü vaziyetini değiştirmek niyetinde değil

Roma 12 (Hususi) — Siyasî mehafilde Almanya Hariciye Nazırı Von Ribentrop'un temaslarmın neticesi ehemmiyetle tefsir edilmektedir. Aynı mehafilde, bu münasebetle İtalyanın siyasetinde hiç bir değişiklik husule gelmediği bilhassa tebarüz ettirilmektedir.

Diğer taraftan, Ribentrop'un Roma ziyareti Moskovada da endişeler uyan - dırmıştır. Sovyet mehafili, Alman Hariciye Nazırının komünizm düşmanı İtalyan Başvekilini ve Papa ile yaptığı temaslarmın Rusyada menfi tesirler yaptığını saklamaktadır.

Bu münasebetle Ribentrop'la Papa

YARIN :

Erciyeşle sohbet

Arkadaşımız İsmail Habibin nefis bir yazısı

Siegfried

Alman tahkimatına dair mühim bir tetkik yazısı

Ribentrop'a, Almanyanın pek de hoşuna gitmeyecek cevaplar verdiği anlaşılınca İtalyan Başvekilini Mussolini

arasında cereyan eden mülakat hakkında bazı sayıları dikkat tafsilat verilmektedir.

Alman Hariciye Nazırı, Nazilerin Lehistan katolik kilisesini bölgeviklerden kurtardıklarının söylemiş ve Sovyet - Alman anlaşmasından bahsederek, bu anlaşmanın mes'uliyetini İngiltereye atf etmiş, İngilterenin takib ettiği siyaset neticesinde Almanyanın istemiyerek Sovyetlerle anlaşmak mecburiyetinde kaldığını ileri sürmüştür.

Ribentrop bu münasebetle, Vatikan radyosunun Nazi rejimi aleyhindeki neşriyata nihayet vermesini istemiş ise de, Papa, katolik kilisesine karşı Nazilerin

(Arkası Sa. 5 sütun 5 te)

Şeker ihtikârı yapanlar sürgün ediliyor

İzmirde ve Kırşehirde iki bakkal nefiy cezasına mahkûm oldu

İzmir 12 (Hususi muhabirimizden) — Ürlada bakkal Ragıbn 300 kilo şeker sakladığı anlaşılarak kendisi mahkemeye sevk olunmuş, 500 lira para cezasına ve iki sene Aydın Vilâyetine sürgüne gönderilmesine karar verilmiştir. Saklanan şekerler de musadere edilmiştir.

(Arkası Sa. 5 sütun 6 da)

